

VIKUSKIFTI

9. MARS 2018

Oddagrein
Eirikur Lindenskov
ábyrgdarblaðstjóri

Tá tað almenna ger tí privata fortreð

Tá tað privata byggir 414 nýggj hotelkømur í Føroyum – hví skulu Lív og Atlantslog so eisini byggja?

Sjálvt um løgmaður ikki sær tað sum ein trupulleika, at almenna partafelagið Atlantsflog byggir hotel og harvið fer í kapping við privatu hotelvinnuna í Føroyum, so tykjast tingfólk ikki at vera samd við løgmanni.

Tingfólk úr andstøðuni tvíhalda um, at Atlantsflog sum eitt alment partafelag ikki skal kappast á privata marknaðinum. Og Kári P. Højgaard úr Sjálvstýri vísti á, at hetta kann elva til mótstøðu ímóti Atlantsflog, og at hotelvinnan er ikki eitt virkisøki, Atlantsflog skal fara upp í.

Eisini úr Javnaðarflokkinum og Tjóðveldi hoyrdust kritiskar røddir. Bjørt Samuelsen helt, at ein váðameting eigur at verða gjørd

– og vísti á vandan, at um hotellið gongur illa kann tað ganga út yvir bæði Atlantsflog og Lív. Hilbert Elisson úr Javnaðarflokkinum ívaðist eisini í ætlanini og spurdi, um tað er rætt, at almenn partafeløg soleiðis fara at liva sitt egna lív.

Tað var Bill Justinussen, sum spurdi løgmann um málið í tinginum mikudagin.

Og tingmaðurin hevur rætt í, at tað er ein stórur trupulleiki, tá tað almenna fer í kapping við privata vinnulívið. Tí ljóðar tað nærmast naívt, tá løgmaður tvíheldur um, at tað er eingin trupulleiki, at almenna felagið soleiðis fer í kapping við tað privata – ikki minst tá hann samanber við hotelvirksemið hjá skandinaviska flogfelagnum SAS. Í norðurlondum eru hotel í túsundatali, harav SAS bara eigur nøkur fá. Tí verður kappingaravlagin ikki eins stór, sum á viðbrekna marknaðinum í Føroy-

um, sum nústani fer at vaksa. Atlantsflog er at meta sum ein lítill skúlakiosk í mun til SAS. Men landið eigur 100 prosent av Atlantsflog, og tí kann Atlantsflog at kalla ikki fara á húsa-gang. Tað er »motorvegurin av landinum« ov týðningarmikil til.

Tí er tað eisini ein óheppin blanding og ein óneyðugur váði, sum felagið verður sett í. Vinningurin av hotelvirksemi er í besta fall so lítill, at hann einki munar hjá flogfelagnum. Men marknaðarparturin hjá Atlantsflog og Lív – serliga um veturin, kann verða so mikið stórur við fyrimuninum hjá Atlantsflog, at einki verður til hini hotellini í lágárstíð.

Bara tað, at privata vinnan hevur sett gongd í at byggja 414 nýggj hotelkømur næstu tvey árin átti at sagt tí liberala vinnumálaráðharranum, at tað er nóg mikið í fystu syftu.

GRÆKARISMESSA

Marius Rein heldur røðuna

Skótafylki Sigmund Brestissonar skipar fyri Grækarismessuhaldinum í Havn, sunnudagin, har skótarnir saman við borgarum

í býnum heilsa várinum og flytifuglunum vælkomnum til landið. Frá gamlari tíð er sagt, at tjaldrið, tjóðfuglur okkara kemur á Grækarismessu.

Klokkan 14.45 fer skrúðgongan úr Vágshotni og gingið verður eftir Bøgøtu, síðani eftir Tróndargøtu, Niels Winthersgøtu, Steinatún, Niels Finsengøtu oman á Vaglið. Grækarismessuhaldið

verður á Vaglinum í Havn klokkan 15.

Í ár verður tað Marius Rein, ið heldur Grækarismessurøðuna.

Les eisini blaðið á telefonini

Í blaðnum...

Bosse á súkklu eftir hvítvini

Høgni Djurhuus baksíðan

Gott at onkur rindar skatt

Hans Jákup Mikkelsen Tíðargrein síða 18-19

Jóhanna var fyrsta kvinna í føroyskum politikki

Fyrsta kvinna í Føroyum, sum var politikari, var Johanna Mortensen á Tvøroyri, sum varð vald í sóknarstýrið í Frodebo Sogns Kommune í 1918

Tað tók drúgva tíð frá tí at kvinnu fyrstu ferð kundu veljast á ting í 1918, til Jona Henriksen sum fyrsta kvinna fekk fast sæti á Føroya Løgtingi í 1975. Hon fekk sæti tá sum varafólk fyri landsstýrismann. Ikki fyrr enn í 1978 vórðu fyrstu kvinnur valdar á ting, Jona Henriksen úr Javnaðarflokkinum og Karin Kjølbro úr Tjóðveldisflokkinum.

Tað søguna kenna vit. Eisini at Malla Samuelsen í Havn var fyrsta kvinna, sum yvirhøvur hevði sæti á tingi, tá hon eitt skifti í 1964 var inni sum varafólk fyri Marius Johannesen úr Sjálvstýrisflokkinum.

Men fyrsta kvinna í Føroyum, sum var politikari, var Johanna Mortensen á Tvøroyri, sum varð vald í sóknarstýrið í Frodebo Sogns Kommune í 1918.

– Omma verður altíð gloymd, tá fjølmiðlar tosa um fyrstu kvinnuna í politikki í Føroyum. Tað haldi eg vera spell. Tí hetta var longu sama árið, sum kvinnur á fyrsta sinni sluppu at velja til lögtingsval, sigur Tryggvi Sondum, sum er ommusonur Jóhannu Mortensen.

Johanna Carolina Mortensen f. Poulsen var úr Skopun. Hon var dóttir Jóan Paula Poulsen, sum var sonur fyrsta niðursetumannin í Skopun, Jóhan Hendrik Poulsen úr Hesti og Katrinu f. Dalsgaard, dóttir Jóannes Dalsgaard, Dalsgaardsbóndan í Skálavík. Jóhanna fór 19 ára gomul á læraraskúla í Havn og tók prógv í 1887. Hetta var fyrstu ferð kvinnur fingið prógv sum lærarar.

Jóhanna Mortensen, var vald í kommunustýrið í Froðbiar sókn í 1918

Jóhanna starvaðist sum lærari við kommunuskúlan í Quillingsgarði í Havn í eini 8 ár.

Í 1895 giftist hon við Daniel Johan Mortesen, skipara, í Froðba, og tey settu búgv á Tvøroyri við Silánna.

Á Tvøroyri hevði Jóhanna í mong ár privatskúla, og hon var eisini vikarur við skúlan har av og á, tá onkrum lærarar barst frá.

Til hetta søguliga kommunuvalið í Froðbiar sókn í 1918 vóru fyra vallistar. Á valista a vóru hesi valevni:

Tømrer daniel Johan ström, Trangisvaag Politibetjent Martin Christiansen, Tveraa Lærerinde Johanne Mortensen, Tveraa Stenarbejder Niels Peter Vang, Frodebø fyrpasser Hans Jacob Poulsen, Ørdevig Á næsta kommunuvali í 1922 stillar Johanna ikki upp aftur.

Tá er einki konufólk millum valevnini ella stillarar.

Í gjár – 8. mars – var altjóða kvinnudagur.

Sosialurin

Tel. 341800
www.sosialurin.fo

Ábyrgdarblaðstjóri:
Eirikur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

Blaðstjóri:
Barbara Holm
barbara@sosialurin.fo

Fyrirtaksstjóri:
Jonhard Hammer
jonhard@sosialurin.fo

Marknaðardeild
lysing@sosialurin.fo

Stovnaður: 1927
Prent: Prentmiðstöðin